

AB Tartışmaları Sırasında Almanya'daki Türkçe... veya Biz Nereye?*

58

Prof. Dr. Nevzat GÖZAYDIN

Türkiye'nin AB'ye girme çabalarının arttığı bu dönemlerde, Avrupa Birliği ülkelerinde özellikle Almanya'da Türk dilinin durumunu ve bu ülkedeki Türkçeye yönelik ortadan kaldırma girişimlerine dikkat çekilen yazıda, Türkçenin Almanya'daki geleceğinden de bahsedilmektedir.

The article draws attention to the position of the Turkish language and the attempts to eliminate it, in the E.U. countries especially in Germany, in these days which Turkey's effort to join the E.U. has taken speed.

Son günlerde AB ile ilgili gelişmeler, toplumu- muzun bütün iş, meslek, politik, ekonomik ve askerî grupları tarafından çok sıcak bir biçimde ve dikkatle izleniyor. Kopenhag Zirvesi'nde ortaya çıkan kararlar sık sık gündeme geliyor. Türkiye Cumhuriyeti'nin yetkilerine AB üyesi ülkeler zaman zaman bir takım dayatmalarda bulunuyorlar. Bu dayatmaların hangi yazılı kaynaklara, imzalanmış belgelere dayandığı noktasında sorulara hiçbir politikacı veya bürokrat açık bir cevap veremiyor... Durum böyle olunca da, kitle iletişim organlarındaki köşe veya yorum yazılarında bir karmaşadır gidiyor. Yabancı basından aktarılan haberlerin ve yorumların ne kadar doğru, sağlam ve samimî olduğu konusunda da şüpheler giderek çoğalıyor... Okuyucuların veya TV seyircilerinin de bu dağınıklık içinde güveneceği kimse, grup veya kuruluş belirginleşemiyor.

Yurt içinde bu konulardaki belirsizlik hüküm sürerken, tartışmalar sırasında karanlıklarda el yordamıyla bulunan bazı ufak tefek araç gerece umutlar bağlanmış gibi zorla alınırken, AB ülkeleri içindeki vatandaşlarımız da çaresizlikten, nasıl bir yola girilmesi gerektiği konusunda kara kara düşünüyor. Kendisinin, ailesinin ve elbette daha ağırlıklı bir noktada çocuklarının geleceğinin nasıl olacağı, nasıl olması gerektiği hususunda uzun vadeli bir plân yapamıyor veya bugün duyduğuna bel bağlamayıp, bir çıkar yola giremiyor...

AB üyesi olan ülkelerin hemen hepsinde Türkiye Cumhuriyeti pasaportunu taşıyan insanlarımız ve çocukları yaşamaktalar. Memleketleri ile olan bağlarını hiç koparmak istemediklerini geçen aylarda düzenlenen Dünya Futbol Şampiyonası sırasında gördük, duyduk. Şu anda yaşadıkları ülkelerin uyruğuna geçmiş olsalar bile, içlerindeki vatan millet sevgisi, bayrak aşkı hiçbir zayıflamaya uğramadan devam edip gidiyor, hatta "gurbet ellerde" olmaları yüzünden belki daha da artarak onları sarıp sarmalıyor... Tek kelime Türkçe bilmeyen ufak çocuklarımızdan başlayıp yaşlı kuşaklara kadar giden bu sevgi, bu aşk; bir süre sonra gerçeklerle yüz yüze gelindiğinde içlerini burkan bir gönül sızısına dönüşüyor. Gerçeklerin acımasızlığına karşı bir şey yapamamanın sıkıntısı içinde, olup bitenleri üzümlere seyrediyor, dinliyor. Kendi çocuklarına yardımcı olamamanın ezikliğiyle birilerinin imdadına koşmasını umutla bekliyor...

* 'AB Tartışmaları Sırasında Almanya'daki Türkçe... veya Biz Nereye?' adlı makale, Prof. Dr. Nevzat Gözaydın tarafından yazılmış olup, Türk Dili Dergisi Sayı: 608'de yayımlanmıştır.

Türk Dili'nin sayfalarında okuyucularımıza bir AB ülkesi, hem de AB ülkelerinin oluşturduğu kararın lokomotif rolünü üstlenen Almanya'daki Türk dilinin durumunu zaman zaman belgelerle açıklamıştım.¹ Özellikle Almanya'nın rolünü hem tarih içinde, hem de günümüzde sık sık vurgulamanın en önemli sebebi, orada kırk yıllık bir dönemde alın teriyle, canlarıyla, kanlarıyla, umutlarıyla, kırılganlıklarıyla didinip çalışan; Alman ekonomisinin canlanmasına hem tüketici, hem üretici, sigorta ve emeklilik katkı paylarını aksatmadan ödeyen; üstelik de işveren olarak Türklere olduğu kadar Almanlara ve diğer AB ülkelerinin vatandaşlarına da yardım eden insanlarımızın büyük bir nüfus sayısına ulaşmasıdır. Bu yılın başlarında resmî olarak dile getirilen, 2.100.000 kişidir. Gizlice giden, kaçak çalışanlarla bu sayı biraz daha artabilir. Bu nüfusun yaklaşık % 65 kadarı, 25 yaşın altında bulunan çocuklarımız ve gençlerimizdir. Orada yerleşip kalanların ve bir Türkle veya yabancıyla yapılan evliliklerden doğan çocuklarımızın gördükleri eğitim ve öğrenim, her geçen gün daha da önem kazanıyor. Hele de AB treni, bu trenin bir vagonu olmak söz konusu iken, oralarda vatandaşlarımıza reva görülenlerin neler olduğunu bilmek; Türkiye'de yaşayan bizler, ilgililer, yetkililer, yüksek bürokratlar ve hele de geleceğimizi plânlayacak yasarlar çıkaran politikacılar için elzem!... Bakalım, özellikle Türkçe konusunda Almanya'da ne tür gelişmeler oluyor ve bu AB lokomotif ülkenin arkası sıra giden Hollanda ve Danimarka'da hangi düşünceleri gelecekte gerçekleştirecek?...

Almanya'daki yabancılar arasında en büyük topluluk Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlarıdır. Daha sonra dağılan Yugoslavya kökenli insanlar, İranlılar, Araplar, Uzak Doğulular, AB ülkelerinin vatandaşları gelmektedir. Türklerin 1990'lı yıllardan itibaren artık dördüncü kuşaktan söz edilmektedir. Daha önceki üç kuşakta karşılaşılan çok çeşitli sorunlar zaman içinde çözülmüş, çözülmese bile az çok karşılıklı anlaşma zemini oluşmuştur. Turizm ve iş hayatı dolayısıyla yüz binlerce Alman Türkiye'ye gelmiş; insanlarımızı biraz daha iyi tanıma fırsatını bulmuştur. Bazıları "kara kafalı, kara bıyıklı, kara kuru" bir erkeğimizin peşine takıl-

mış, gelmiş, yerleşmiştir. Zaman zaman bazı şeyleri beğenmeyip, suratını assa da, memnun değilmiş gibi bir tavır takınıp, suratsızlığını gösterse bile; yine de buradaki hoşgörüyü, yardımseverliği, konukseverliği, her anlamıyla sıcaklığı vazgeçilemeyecek kabul ederek, yaşam sürdürmekten mutluluk duymaktadırlar. Hatta Alanya örneğinde olduğu gibi, binlercesi toprak ve ev alıp, bol paralı emekliliğin "sonradan görme" şımarıklığı içinde yerleşmektedir... Burada durum böyle iken, Almanya'daki Türklere için artık Türk kimliğinin bırakılmasından, Türkçenin ortadan kaldırılıp, tamamen silinmesinden açık açık söz edilmektedir. Almanya'daki kamuoyunu yöneten ve yönlendiren "üst on bin"den olan iktidar partisi ileri gelenleri, bunu hiç çekinmeden ifade etmişlerdir. Yıllardır bir türlü açıkça belirtilmeyen; ancak gizli birtakım uygulamalarla sahneye konan düşünceler, bizzat Almanya Cumhuriyeti'nin Federal İç İşleri Bakanı Otto Schily'nin ağızından dökülüyordu. Federal Meclislerinde görüşülmekte olan yeni göç yasası ile ilgili olarak hem kulislere, hem de gazetelerde düşünceler açıklanıyor, tutum ve davranışlar tartışılıyor. Okuyucularımızın Türkçenin Almanya'daki geleceğinin ne olacağını daha iyi anlayabilmesi amacıyla aşağıya alacağım cümleler, adını yukarıda verdiğim Federal Hükümetin İç İşleri Bakanına aittir.

Almanya'nın en ünlü gazetelerinden Süddeutsche Zeitung, günlük tirajı yaklaşık 435 bin olmasına rağmen, büyük bir önemi ve ağırlığı bulunan yayın organlarından. Bu gazetenin 27 Haziran 2002 Perşembe günkü sayısında, Heribert Pranti'nin Federal İç İşleri Bakanı Otto Schily ile yeni göç yasası hakkındaki röportajının bizler için en önemli cümleleri şunlar:

SORU: Entegrasyonun bir çerçevesi var, yani Anayasa. Anayasa hukukumuzun bünyesinde şu anda gerçi yabancı ve vatandaşlığa geçen insanların dil, din ve kültürüne hoşgörüyü yaklaşıyor, fakat teşvik edilmiyor. Göçmenlerin ana dillerinin, dinlerinin ve kültürlerinin korunması ve teşviki konusunda bir kanun yok, hâlbuki göç yasası hazırlanırken yararlanılan Kanada, İngiltere ve Hollanda gibi diğer devletlerde böyle bir kanun var. Sadece eskiden beri yerleşik olan küçük azınlıklar, yani Frizyalılar, Sorblar, Romanlar ve Danimarkalılar teşvik ediliyor. Büyük bir entegrasyon taslağıyla bunun değişmesi gerekmiyor mu?

SCHILY: Hayır. Bizde yerli azınlıklar vardır, bunların adlarını saydınız. Bunlar teşvik edilmelidir ve bu konuda oldukça dikkate değer bir başarı bi-

¹ Daha geniş bilgi edinilmesi; çeşitli olaylar ve belgeler ile ilgili yorumların görülmesi için özellikle son altı yıldaki yazıların arasında bk. Sayı: 539, Kasım 1996, s. 524-528; sayı: 543, Mart 1997, s. 272-283; sayı: 547, Temmuz 1997, s. 5-14; sayı: 551, Kasım 1997, s. 406-412; sayı: 575, Kasım 1999, s. 31-935; sayı: 584, Ağustos 2000, s. 152-158; sayı: 589, Ocak 2001, s. 3-4; 595, Temmuz 2001, s. 33-42; sayı: 598, Ekim 2001, s. 351-358; sayı: 599, Kasım 2001, s. 575-586.

lançosu vardır. Daha yakınlarda Sorbların yanındaydım ve ailemin bir kısmının Sorblarla bağlantısı olduğunu öğrendim. Yani benim içimde de Sorblu olan şeyler var.

Fakat, yeni, kapalı azınlıkların oluşmasını teşvik etmemiz yanlış olur.

SORU: Daha somut olarak soralım: Bautzen'deki Sorb-Alman tiyatrosu tabii ki devlet desteği alıyor. Alman-Kürt ya da Alman-Türk tiyatroları yok. Ya da iki kanallı seslendirmeli televizyonu olanlar, MDR televizyonunun yayın alanında bir programı Sorb dilinde seyredebiliyor. Böyle bir şey neden Türklere sağlanamıyor? Onlar da radyo ve televizyon vergilerini ödüyorlar, fakat hedef grup olarak görülmüyorlar.

SCHILY: Hayır. Entegrasyonun hedefi, Alman kültür alanına çekmektedir. Bütün dilleri teşvik edemeyiz. Böyle bir şey tamamen kaosa neden olur.

SORU: Bir iki tane azınlık dili var.

SGHILY: Almanya'da herhangi bir yeni azınlık oluşturulmasına kesinlikle karşıyım.

SORU: Bu tutumunuzla Almanya'ya zarar veriyorsunuz. Dil bilgisi Almanya'nın ekonomisi ve toplumu için önemli yaşamsal temellerdir. Bu tür sorunlarda Almanya'nın uluslararası rekabetteki başarısını yitirir.

SGHILY: Tabii ki yabancı dil bilgisi bir avantajdır. Bu paralel toplumları teşvik etmemiz anlamına gelmez.

SORU: Burada söz konusu olan, Almancanın yanında ikinci dil olarak ana dilin teşvikidir.

SGHILY: Birinci dili Türkçe olan homojen bir azınlığın oluşmasını istemiyorum. Türkler bizim kültür alanımıza girmelidirler. Ana dil Almanca olmalıdır. Yanlış anlaşılmasın, farklı kültürler arası sorumlulukların oluşmasından yanayım. Kimsenin de kökenini inkâr etmesi gerekmiyor.

SORU: Hepimizin, Avrupa'daki yeni ulusal devletleri, azınlıkların korunmasının önemi konusunda ikna etmeye çalıştığımız bir zamanda mı?

SGHILY: Azınlıkları korumak, yeni azınlıkları teşvik etmek ve buraya gelen bir kişinin bir azınlık statüsü oluşturabileceği anlamına gelmez ki. Bana göre entegrasyonun anlamı, göçmenlerin Alman kültürüne, Alman diline uyum sağlamasıdır. Almanya'da, yan yana birçok dilin olduğu ve sonunda bizleri büyük gerginlik ve ihtilâflara götürecek bir gelişme yaşamak istemiyorum.

SORU: O hâlde entegrasyon nasıl olacak?

SGHILY: Çok açık konuşuyorum. Entegrasyonun en iyi şekli asimilasyondur.

SORU: Asimilasyonun anlamı: Türkler, Almanların geleneklerini, değer yargılarını ve davranışlarını alsınlar.

SGHILY: Asimilasyon kelime anlamıyla benzerdir. Bu, çok farklı şekillerde gerçekleşebilir. Fakat sonunda insanlar, ortak bir kültür alanında birbirlerine benzerler.

SORU: Yani Mustafa, Hans adını alacak; şimdiye kadarki inancını inkâr edip Protestan, Katolik ya da dinsiz olacak?

SGHILY: Bunun olması gerekmiyor. Fakat asimilasyon öncelikle, buradaki hayat şartlarına belirli bir oranda uyumun gerçekleşmesi demektir. Bu esnada tabii ki buradaki hayat şartları da yavaş yavaş değişir.

SORU: Okullardaki Müslümanlar için devlet tarafından tanınan din dersleri hâlâ yok. Bu durum değişecek mi?

SGHILY: Olsa iyi olurdu. Ben, bu işin büyük ölçüde devletin kontrolünden çıkan Kur'an okullarına bırakılmasındansa, okullarda devlet kontrolünde din derslerinin yapılmasını tercih ederdim.

SORU: Kreuzberg'i dağıtmak mı istiyorsunuz? (Açıklama: Berlin'deki bu mahalle yıllardan beri çoğunluğu Türk olan bir nüfusa sahiptir. N.G.)

SGHILY: Hayır, hayır, Kreuzberg, etnik bakımdan kesinlikle homojen bir yer değil. Bazı şehir kesimlerinde, belirli etnik kökene mensup olanların yerleşerek, yoğunlaştığı toplanma alanları vardır ve daha ziyade tehlikeli bir durumdur. Bunu daha farklı bir şekilde şekillendirmeye çalışmalıyız.

SORU: Nasıl? Daha önce de yabancıların oranının yüksek olduğu semtlerin yabancıların yerleşimine kapatılmasına ilişkin öneriler olmuştu.

SGHILY: Bunu uygulayamazsınız. Bunu nasıl yapacaksınız ki? Ülkemizde serbest dolaşım var. Bu tür plân ekonomisi modelleriyle göç konusundaki tartışmada ilerleme sağlanamaz. Kotalarla başa çıkılmaz: Ne göçte ne de şehirler ya da okullarda. Doğu Almanya örneğindeki gibi, kotalar tespit eden plânlama komisyonları kurarak sorunları çözemeyiz. Bu şekilde sürekli çıkmaza gireriz.

Görüldüğü gibi, bir AB ülkesi olan, hele de diğer ülkelere örnek diye tanıtılıp, lokomotif rolünü üstlenen Almanya'nın resmî ağızları, artık Türk di-

linin okullarda okutulamayacağını, Türk çocuklarının ana dillerinin bundan böyle Türkçe değil, Almanca olması gerektiğini ısrarla belirtiyor. Türklük bilincinin ana dayanağının Türk dilinden kaynaklanması karşısında, bunu silip ortadan kaldırmanın tek yolu; Türkçe'nin unutturulması, eğitimden, yayınlardan sürülüp çıkarılmasıdır. Böylece Almanya'da Türkler kimliklerini kısa veya orta vadede unutacak, Almanlaşacaklardır. Bu düşüncenin sonucu olan uygulamalar yasalar yoluyla da denetlenecektir.

Bunlar madalyonun bir yüzü... Gelelim öteki yüzüne...Almanya kendi ülkesindeki Türk çocukları ve gençleri için yasa çıkararak engeller koyarken, AB aday adayı olan Türkiye Cumhuriyeti'nden aynı konuda ne gibi taleplerde bulunuyor acaba? Almanya ve onu izleyen AB ilgilileri sık sık hangi konuları öncelikle, ivedi olarak halletmemizi istiyorlar? "Kopenhag kriterleri" diye duyduğumuz ilgililerimizin, yetkililerimizin, aydınlarımızın en acısı da politikacılarımızın bazılarının Türk dili bilincinden uzak kalarak onların sözcülüğünü yaptıklarında, neyi savunduklarını acaba gerçekten biliyorlar mı? Türkiye'nin hemen kabul edip uygulaması gerektiğini her gün TV'lerde, basın-yayın organlarında dile getirip, ilân edenler, acaba Avrupa Yerel veya Azınlık Dilleri Şartı belgesini görüp okudular mı? Okudu iseler anladılar mı? Bu belge, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin ruhuna uygun olarak Strasbourg'da 5 Kasım 1992 tarihinde AB ülkeleri ile aday ülkelerin bazıları tarafından imzalanmıştır. Aradan on yıl kadar geçmiş olmasına rağmen, bugüne kadar imzalamayan AB üyesi ülkeler arasında Belçika, İngiltere, İrlanda, İtalya, Portekiz ve komşumuz Yunanistan bulunmaktadır. Ayrıca Avrupa Konseyine dâhil olan devletlerin yirmi bir tanesi de imzalamamıştır. AB aday olanlardan Çek Cumhuriyeti, Letonya, Litvanya, Polonya ve Slovakya aynı şekilde imzalamayan ülkelerdendir.

İnsan destek verip, ağızından çıkacak böyle bir dayatmanın varlığını acilen ileri sürerken, şöyle bir düşünmez mi? "Ben kendi ülkemde, kendi vatandaşına hangi hakla ve hangi yüzle bunu açıklarım?" AB içine girmek için kim, nasıl ve ne zaman böyle bir ön şart ileri sürdü? Ortada böyle bir belge var mı? Varsa bunu kim imzaladı? Nerede ve ne zaman? 1992'de kabul edilen bu özel belgenin imzalanması dayatmasının; AB ile ilişkilerin "olmazsa olmaz şartı" olarak hemen her gün orada burada dile getirilmesinin; azınlıklar varmış da onların yerel ağızlarının eğitimde, yayında kullanılmasının kabul imzasının bir an önce atılmasıyla ilgili

zorlamaların; kamuoyunu böylesine etkilemenin gerisinde yatan niyetler nedir acaba? Almanya bu belgeyi kabul edip imzalamıştır. Buna rağmen Türk çocuklarına ve gençlerine, yasaların korunması ve zırh altında reva görülenler Federal İç İşleri Bakanının ağızından dökülürken, bizimkilerin ağızından çıkanları gerçekten kendi kulakları duyuyor mu? Söylediklerinin nasıl bir uygulamaya ve sonuca ulaşacağını göremiyorlar mı? Kendi vatandaşları için reva gördüğü işlemlerin başka AB ülkelerinin bakanları tarafından bile kabul edilmediğini, imzalanmadığını bilmiyorlar mı?

Sorular uzayıp gidiyor... Geliniz şimdi de 5 Kasım 1992 tarihli bu "şart" belgesinin Fransa'da nasıl ele alındığına bakalım... Fransa bu belgeye ancak 7 Mayıs 1999 tarihinde imza koymuştur. Ancak hemen 20 Mayıs 1999'da Cumhurbaşkanı Jacques Chirac kendi Anayasa Mahkemesine başvurmuş ve bu belgenin onaylanması için bir anayasa değişikliğine gerek olup olmadığını sormuştur. Fransız Anayasa Mahkemesi de aylar sonra değil, hemen 15 Haziran 1999 tarih ve 9-412 DC sayılı gerekçeli kararıyla, söz konusu "şart" belgesinin, Fransız Anayasası'na aykırı hükümler içerdiğini belirtmiştir. Kaleme alınış sırasına göre bu gerekçeli kararın Türkiye için de önemli gördüğüm bazı maddelerini aktarmak istiyorum:

FRANSIZ ANAYASA MAHKEMESİ

4 Ekim 1968 tarihli Fransız Anayasası'nı dikkate alarak;

1. İncelenmesi İstenen Uluslararası Yükümlülüğün (Avrupa Yerel veya Azınlık Dilleri Şartının) İçeriği ve Anayasa Mahkemesinin İcra Ettiği Hukukî Kontrolün Şumulü İle İlgili Olarak;

Bu bölümde, Avrupa Yerel ve Azınlık Dilleri Şartı'nın içerdiği hususlar bölümler ve maddeler itibarıyla zikredilmek suretiyle, anılan şartla getirilmek istenen hukukî kontrolün boyutları hatırlatılmıştır.

Bu bölümde, Fransa'nın Avrupa Yerel veya Azınlık Dilleri Şartı'nın toplam 84 madde içeren III. Bölümünden 39 madde veya paragrafı kabul ettiği; Fransa'nın kabul ettiği bu maddelerden onunun eğitim, dokuzunun basın yayın, sekizinin kültürel faaliyet ve malzemeler, beşinin ekonomik ve sosyal hayat, üçünün idarî makamlar ve kamu hizmetleri ve ikisinin sınır ötesi ilişkiler ve adaletle ilgili olduğu; ayrıca, Anayasa Mahkemesinin icra ettiği hukukî kontrolün Fransa'nın kabul ettiği bu maddelerle sınırlı olduğu belirtilmiştir.

Bu bölümde ayrıca, Fransız hükümetinin söz konusu şartın imzalanmasını müteakiben bulunduğu tek taraflı yorum beyanının hukukî anlamda normatif değerinin sadece şartla ilgili bir hukukî enstrüman olmanın ötesine gidemeyeceği ve şartın yorumlanmasında anlaşmazlık vuku bulduğunda dikkate alınabileceği; oysa, Fransa'nın uluslararası yükümlülüklerinin Anayasa'ya uygun olup olmadığı hususunda karar verme keyfiyetinin Anayasa Mahkemesinin inhisarında bulunduğu kaydedilmiştir.

2. Uygulanabilecek Hukukî Normlarla İlgili Olarak;

Bu bölümde Anayasa Mahkemesi, Fransız Anayasası'nın "Fransa bölünmez, lâik, demokratik ve sosyal bir cumhuriyettir. Anayasa, etnik köken, ırk ve din ayrımı gözetmeksizin bütün vatandaşların kanun önünde eşitliğini teminat altına alır. Anayasa bütün inançlara saygılıdır. "hükümünü amir birinci maddesini zikrederek; Fransız halkının birliği ilkesinin de bir anayasal değer olduğunu kaydetmiş, bu temel ilkelerin, etnik köken, kültür, dil ve inanç temeline dayalı olarak herhangi bir gruba kolektif haklar tanınmasına cevaz vermediğini vurgulamıştır.

62

Anayasa Mahkemesi devamlı, 1789 yılında yayımlanan İnsan ve Vatandaş Hakları Evrensel Beyannamesinin "Düşünce ve inanç hürriyetinin hür bir biçimde icra edilmesi, insanın en değerli haklarından biridir: O hâlde her vatandaş kanunla belirlenen sınırlar dâhilinde, serbest şekilde konuşmak, yazmak ve yayın yapmak hakkına sahiptir." hükmünü amir 11. maddesinin, Fransız Anayasası'nın "Cumhuriyetin resmî dili Fransızcadır." hükmünü amir 2. maddesi ile bağdaştırılması gerektiğini belirtmiştir.

Anayasa Mahkemesi ayrıca, yukarıda kayıtlı hususlar muvacehesinde, kamu hukuku kapsamında değerlendirilen tüzel kişiler ile medenî hukuka göre değerlendirilen kişilerin kamu hizmeti icra ederken Fransızca'yı kullanmalarının bir zorunluluk olduğunu, vatandaşların kamu kurumları ile ilişkilerini yürütürken Fransızcadan başka bir dili kullanma hakkını ileri süremeyeceklerini, Fransızcadan başka bir dil kullanmaya da zorlanamayacaklarını, Fransız Anayasası'nın ikinci maddesinin tercüme kullanılmasını yasaklamadığını ifade etmiştir.

3. Şartın Anayasaya Uygunluğu İle İlgili Olarak;

Anayasa Mahkemesi, Avrupa Yerel veya Azınlık Dilleri Şartı'nın;

Dibacesinin 4. paragrafının, vazgeçilmez biçimde herkese, yerel veya azınlık dillerini özel ve resmî hayatında kullanma hakkı tanıdığını;

- I.1 (a), I. (b) makalelerinde yerel veya azınlık dilleri ile bu dillerin konuşulduğu bölgelerin tanımlandığı, bu tanımlardan hareketle bu dillerin korunup geliştirilmeleri için önlem alınmasının öngörülmesini;

- 7. maddesinin 1. paragrafı uyarınca tarafların politika, mevzuat ve uygulamalarını bu hedef ve ilkeler üzerine bina etmeleri gerektiğini, bu hedefler arasında özellikle, mevcut ve tesisi öngörülecek idarî yapılanmanın bu dillerin gelişmesine engel olmamasını sağlamak suretiyle yerel veya azınlık dillerine saygı gösterilmesi hususunun da yer aldığını;

- Bu hedefler arasında söz konusu dillerin özel ve kamu hayatında sözlü ve yazılı olarak kullanılmasını kolaylaştırmanın ve/veya teşvik etmenin de bulunduğunu;

- 7. maddesinin 4. paragrafının, tarafların, idarî makamlara danışmanlık yapacak kurumlar tesis etmek suretiyle bu dilleri konuşan kitlelerin isteklerini dikkate almayı taahhüt etmelerini öngördüğünü gözönünde bulundurarak,

(Bu hükümler bir arada değerlendirildiğinde) Avrupa Yerel veya Azınlık Dilleri Şartı bu dilleri konuşan gruplara ülke içerisinde özgün haklar tanıması nedeniyle, Anayasa'nın Cumhuriyetin bölünmezliği, kanun önünde eşitlik ve Fransız halkının birliği ilkeleriyle bağdaşmadığı sonucuna varmıştır.

Anayasa Mahkemesi ayrıca, yukarıda kayıtlı hükümlerin, sadece özel hayatta değil, kamu hayatında da Fransızcadan başka dillerin konuşulması hakkını tanıması nedeniyle, Anayasa'nın 2. maddesi ile bağdaşmadıklarını belirtmiştir.

Anayasa Mahkemesi bu durumda Avrupa Yerel veya Azınlık dilleri şartının yukarıda kayıtlı hükümlerinin Fransız Anayasası'yla bağdaşmadığını kaydetmiştir.

4. Karar

Madde 1

Avrupa Yerel veya Azınlık Dilleri Sözleşmesi Fransız Anayasası ile bağdaşmayan hükümler içermektedir.

Madde 2

Bu karar Cumhurbaşkanına bildirilecek ve Resmî Gazetede yayımlanacaktır."

Bütün bunları okuduktan sonra, Almanya'daki uygulamaya bakarak, onu izleyen ve aynı yolda karar alan Hollanda ile Danimarka'yı gözönünde tutarak, Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın maddelerine bir göz atmak istemez misiniz?

1982 Anayasasının;

3. maddesi: "Türkiye Devleti ülkesi ve milleti ile bölünmez bir bütündür. Dili Türkçe'dir."

10. maddesi: "Herkes dil, ırk, renk, cinsiyet, siyasi düşünce, felsefi inanç, din, mezhep ve benzeri sebeplerle ayırım gözetmeksizin kanun önünde eşittir."

Hiçbir kişiye, aileye zümreye veya sınıfa imtiyaz tanınmaz."

42. maddesi: "... Türkçeden başka hiçbir dil, eğitim ve öğretim kurumlarında Türk vatandaşlarına ana dilleri olarak okutulamaz ve öğretilemez. Eğitim ve öğretim kurumlarında okutulacak yabancı diller ile yabancı dille eğitim ve öğretim yapan okulların tâbi olacağı esaslar kanunla düzenlenir. Milletlerarası anlaşmalar hükümleri saklıdır."

Bu anayasa hükümleri yürürlükte iken, söz konusu "Şart belgesiyle bağdaşmayan bu hükümlere rağmen, nasıl olur da "aman AB trenini kaçırmayalım; eğitimde ve yayınlarda onların istediğini yapıverelim, imzalayıp kabul edelim" diye kamuoyu yanlış bilgilendirilir, baskı altına alınır? Bunu kavramak mümkün değil! Almanya İç İşleri Bakanı'nın kendi ülkesindeki Türklere uygulayacağı düşünceler ile Türkiye'deki bazı Almandan çok Almanca olanların düşünceleri, nasıl da örtüşüyor? Ama ne acı bir örtüşme!... Alman politikacıları uzun vadeli bir hesabın peşinde giderken, bizimkilerin hesabı "en kısa zamanda, hemen acilen, öncelikle, ivedilikle, hiç zaman kaybetmeden, bu iktidar elde iken, AB trenini kaçırmamıza yol açmadan, sür'atle yarın, hatta yarından da yakın bir günde" imzaları atıp kabul etme yolunda...

Tarihin belgelerinin ışığında niyetleri açıkça belli olmayan bu karanlık niyet sahibi silik ve donuk yüzlerin en kısa zamanda bütün belirgin çizgileriyle vatandaşlarımız tarafından görülüp anlaşılması umuduyla ve ileride yeni belgelerin ışığında gerçekleri konuşmak için, şimdilik bir nokta koyalım.